

โครงการการประชุมวิชาการทางบริหารธุรกิจ
และศิลปศาสตร์ ระดับชาติ ครั้งที่ 2

เรื่อง “การเสนอผลงานประชุมวิชาการ”

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559
ณ ศูนย์ประชุมแสดงสินค้านานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่

Business Administration and Liberal Arts
OF RMUTL

 THE 2ND CONFERENCE
Business Administration and Liberal Arts
OF RMUTL
2016

คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ที่ ๑๗๖๖/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและภายใน งานประชุมวิชาการ
คณะกรรมการธุรกิจและศิลปศาสตร์ ระดับชาติ ครั้งที่ ๒

เพื่อให้การดำเนินงานงานประชุมวิชาการคณะกรรมการธุรกิจและศิลปศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ ๒ (Proceeding) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมและบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จึงแต่งตั้ง คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและภายในเพื่อตรวจพิจารณาผลงาน ดังนี้

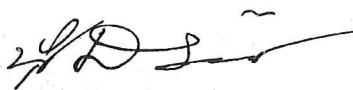
๑. ศาสตราจารย์มนัส	สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒. รองศาสตราจารย์สมเดช	มุงเมือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๓. รองศาสตราจารย์ป้าจรรย์	ผลประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
๔. รองศาสตราจารย์ธเนศ	ศรีวิชัยลำพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๕. รองศาสตราจารย์ธีรภัทร	วรรณฤมล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๖. รองศาสตราจารย์จำเนียร	บุญมาก	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๗. รองศาสตราจารย์อารีย์	เชื้อเมืองพาน	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๘. รองศาสตราจารย์อภิรักษ์	จินตะณี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. รองศาสตราจารย์อรัญญา	ดุษย์คัมภีร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๐. รองศาสตราจารย์พรหทัย	ต๋อมจิตตานนท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรรัตน์	ท้วมรุ่งโรจน์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญทวรรณ	วิงวอน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัชศักดิ์	สมยานะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิ่งดาว	จินดาเทวิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงลักษณ์	เรืองวิทยากรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทริกา	มณีพันธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์	อินตะขัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โอนิดา	รัชเวทย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนันตกุล	อินทรผดุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพงศ์	อวิโรธนานนท์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยยศ	สัมฤทธิ์สกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อายุส	หมู่เย็น	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชาภพ	พันธุ์แพ	มหาวิทยาลัยพายัพ
๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูษณิศา	เดชเถกิง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนิวรรณ	บุญอนนท์	มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร
๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสรี	ปานขาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานฉัตร	อาการักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา	ยีนยง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชร	บุคสีทา	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยูทธ...

๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยูท	วรรณอุดม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จตุรภัทร	วงศ์สิริสถาพร	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรวีร์	ชัยอมรไพศาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๓๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลทิพย์	คำใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลณัฐ	พลวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๓๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยากร	ตีระพุดติกุลชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นวพร	ประสมทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริศรา	เหล่าบำรุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
๓๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิราวัฒน์	ชมระกา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา	สุระ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๔๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัลลภ	บัวชุม	มหาวิทยาลัยรังสิต
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสนีย์	พวงยามณี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๔๒. นายวรวิทย์	เลาหะเมธานี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๔๓. นายรัฐนนท์	พงศวิริทธิ์ธร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๔๔. นางสาวลัดดา	ปิ่นตา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๔๕. นายตะวัน	วาทกิจ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๔๖. นางสาวเทียน	เลรามัญ	มหาวิทยาลัยพายัพ
๔๗. นางสาวรุติกุล	ไชยวรรณ	มหาวิทยาลัยพายัพ
๔๘. นางสาวปิยวรรณ	สิริประเสริฐศิลป์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๔๙. นางสาวกัญญาพัสรี	กลุ่มธงเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๕๐. นางสุภาวดี	ขุนทองจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
๕๑. นางสาวจวีร์	วิชิตรนบดี	มหาวิทยาลัยพายัพ
๕๒. นายนพดล	พันธุ์พานิช	มหาวิทยาลัยศรีปทุมขอนแก่น
๕๓. นายอุเทน	เลาน้ำทา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๕๔. นายวรรณโณ	ฟองสุวรรณ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง
๕๕. นางสาวกาญจนา	สุระ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๕๖. นางสาวพรณิภา	เกสัชพิพัฒน์กุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๕๗. นายนิติศักดิ์	เจริญรูป	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๕๘. นางวีรวรรณ	เจริญรูป	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๕๙. นางณภัทร	ทิพย์ศรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๖๐. นางสาวอัจฉราพร	แปลงมาลัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(รองศาสตราจารย์นายยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก

An Analysis Causal Relationship between Some Factors Affecting Learning Happiness Clinical Class of Medical Students

อลิษา แคล้วเครือ* และ ธีระวัฒน์ จันทิก

Alisa Klawkreua* and Thirawat Chantuk

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Public and Private Management Faculty of Management Science Silpakorn University

*Corresponding author E-mail: alisa.kla@mahidol.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก และตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก กับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกจำนวน 250 ตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) โดยใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบบบังเอิญที่เข้าเรียน โดยเก็บในช่วงพักกลางวัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยใช้ดัชนีชี้วัดความกลมกลืน 5 ดัชนีประกอบด้วยค่าไค-สแควร์ค่า GFI ค่า RMSEA ค่า NNFI และค่า CFI

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก พบว่า ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิคการสอน โดยมีค่าปัจจัยด้านการวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขค่าเท่ากับ 0.90 สำหรับผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโมเดล โครงสร้างองค์ประกอบการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 351.77 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 190 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, (RMSEA) เท่ากับ 0.127 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศาอิสระ (Chi-Square df) มีค่าเท่ากับ 1.851

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ, การเรียนรู้ที่มีความสุข, นักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก

Abstract

This research aimed to study causal Factors that affected to Learning Happiness of clinical class of medical students and examine concordance between Structures Model of clinical class of medical students and empirical data. Samples of this research were 250 persons of clinical class of medical students. The tools used in this research were the questionnaire about Causal Factors that affected to Learning Happiness clinical class of medical students. The statistics were frequency, Percentage, mean and standard deviation. For the statistic used in hypothesis testing was 5 Indicators harmony index. Include Chi - square, RMSEA values NNFI the GFI and the CFI.

The study causal Factors that affected to Learning Happiness clinical class of medical students showed that the factors of Teaching materials include materials, tool and the teaching techniques. Factors of Teaching materials that affect to Learning Happiness = 0.90. For examine concordance between structures Model of clinical class of medical students and empirical data had the concordance, considering by Chi - square = 351.77, Degree of Freedom = 190, P-Value = 0.00, RMSEA = 0.127 and Chi-Square $df = 1.851$

Key words: Causal Factors, Learning Happiness, clinical class of medical students

บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบันการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลายประการ เช่น ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ รวมทั้ง ทักษะในการปรับตัวและแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาในด้านต่างๆ อีกทั้งยังมีการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยได้ดำเนินตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดแนวทางปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นคนที่

สมบูรณ์ คือเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 ที่มีจุดมุ่งหมายต้องการพัฒนาชีวิตให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

การส่งเสริมให้นักศึกษาแพทย์เกิดความสุขจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะส่งผลให้เกิดพลังในการเรียน และส่งเสริมให้ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในชีวิต ผู้วิจัยพบว่านักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่มีมุมมองการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในภาคปฏิบัติซึ่งต้องปฏิบัติจริงกับผู้ป่วยจึงมุ่งให้บริการผู้ป่วยและครอบครัว อย่างจริงจังแต่มีกระแสการดูแลตนเองจึงพบว่า มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งมีปัญหาสุขภาพ ทั้งด้านร่างกายและด้าน จิตใจ เช่น มีภาวะวิตกกังวลและ ภาวะเครียดซึ่งส่งผลต่อความสุขของนักศึกษาแพทย์และอาจมีผลถึงการ ประสิทธิภาพสำเร็จในการศึกษาต่อไป (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และคณะ, 2544)

จากประเด็นความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อมูลให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศโดยใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาอย่างถูกวิธี อันจะก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขแก่ตัวนักศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพตนเองให้เป็นแพทย์ที่สมบูรณ์มีความพร้อมทั้งด้านความเก่ง ดี มีสุข ต่อไป ในอนาคต (กิตติวุฒิ บุญซื่อและคณะ,2540)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก
2. เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานการวิจัย

โมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจและสังคมครอบครัว ได้ศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวซึ่งได้ให้ความหมายถึง ฐานะฐานะของผู้ปกครองของนักเรียน ย่อมส่งผลต่อความสัมพันธ์อันดีใน

ครอบครัว ครอบครัวใดมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว อันได้แก่ รายได้ของครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู (สุวรรณ แก้วถวิล,2554)

ปัจจัยด้านผู้สอนและวิธีการสอน ได้ศึกษากระบวนการเรียนรู้และวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยมีแนวทางดังนี้ สำรวจความต้องการเตรียมการสอน การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล (ทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล,2554)

ปัจจัยด้านอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ตามแนวคิดของ (Bracken,1996) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างของอัตมโนทัศน์มีหลายมิติรวมทั้งสิ้น 6 ด้าน ได้แก่ สังคม ความสามารถ ความรู้สึกริชาการ ครอบครัว และร่างกาย

ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ได้ศึกษาว่ามีส่วนที่ส่งผลต่อการเรียนอย่างมีความสุขของผู้เรียนสามารถแยกเป็นข้อๆ ได้ดังนี้ บรรยากาศในห้องเรียน บรรยากาศในโรงเรียน ความพร้อมของผู้เรียน และความพร้อมของผู้สอน (เบญจมาพร อุณสุข,2552)

ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน เป็นปัจจัยการบริหารที่สำคัญและจำเป็นสำหรับสถานศึกษา สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครู นักเรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย 3 ด้าน ดังนี้ สื่อประเภทวัสดุ อุปกรณ์ และประเภทวิธีการ เทคนิคในการสอน (ทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล,2554)

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 250 คน ซึ่งประกอบไปด้วย นักศึกษาแพทย์ระดับชั้นปีที่ 4, 5 และ 6

1. กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงลักษณะข้อมูลการวิจัยที่จะต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูงคือการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) และการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับการใช้สถิติเป็นเบื้องต้น คือต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่เป็นเกณฑ์สำหรับการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคือต้องมีขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 10 คนต่อ 1 พารามิเตอร์ตัวอย่าง (Hair, Black, Babin & Anderson, 2010) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก ตัวแปรที่ใช้มีจำนวน 22 ตัวแปร ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 ตัวอย่างแต่เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของข้อมูลให้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 30 ตัวอย่าง รวมเป็น 250 ตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกต่อการเรียนอย่างมีความสุข

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งมีปัจจัย ได้แก่ ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมครอบครัว ด้านผู้สอนและวิธีการสอน ด้านอัตโนมัติ ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การจัดกระทำข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ประมวลผลหาค่าสถิติที่ต้องการ มี 2 ขั้นตอนดังนี้ 1) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่จับกับคะแนนเฉพาะในรายข้อนั้นๆ โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ Item Total Correlation ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกและดำเนินการเลือกปัจจัยที่มีค่า Corrected Item Total Correlation ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS และ 2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ใช้ควรมากกว่า 0.6 สามารถวิเคราะห์ค่าความเชื่อถือของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 ได้ผลสรุปว่าแบบสอบถามเชื่อถือได้

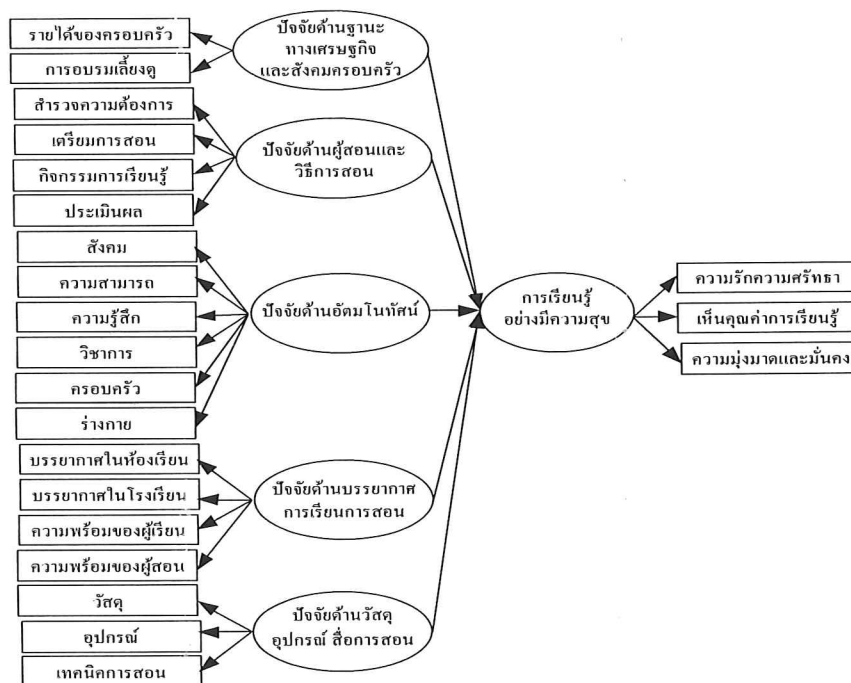
3.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

3.3 การวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์และคำนวณขนาดอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยได้แก่ ค่าสถิติไค-สแควร์ เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ถ้าค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าต่ำมากหรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าใดแสดงว่าข้อมูลโมเดลอิสระมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Joreskog&Sorbom, 1993 and Diamantopoulos & Siguaw, 2000) การตรวจสอบด้วยค่าสถิติไคสแควร์สามารถตรวจสอบได้สองทางคือ 1) ดูจากค่านัยสำคัญ

ทางสถิติ (p-value) หากค่า p-value มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าข้อมูลโมเดลอิสระมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพราะแสดงถึงการที่ข้อมูลโมเดลอิสระแตกต่างจากข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างไม่มีนัยสำคัญ 2) ดูจากจำนวนเท่าของค่าสถิติไค-สแควร์ต่อค่าองศาอิสระหากค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าน้อยกว่า 3 เท่าของค่าองศาอิสระ (Hair; et al. 2010: 668) ถือได้ว่าข้อมูลโมเดลอิสระมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิง

ประจักษ์ และค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square of Approximation: RMSEA) เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของแบบจำลองที่สร้างขึ้นกับเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของประชากรซึ่งบราวน์และคูเดค (Browne & Cudeck, 1993: 144) ได้อธิบายว่าค่า RMSEA ที่น้อยกว่า .05 แสดงว่ามีความกลมกลืนสนิท (close fit)

กรอบแนวคิด

รูปที่ 1 กรอบแนวคิด

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.70 เป็นนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นปีที่ 5 โดยมีผลการเรียนอยู่ที่ 3.50 – 4.00 เป็นต้น

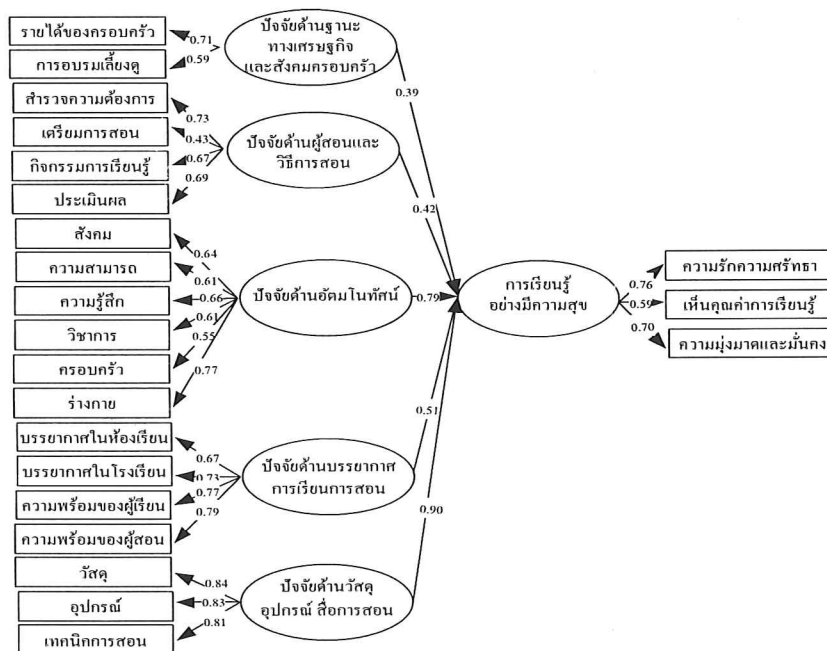
สำหรับความคิดเห็นที่มีต่อด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน ด้านอัตมโนทัศน์ และด้านบรรยากาศการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกพบว่า ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน ประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิคการสอนโดยมีค่าปัจจัยด้านการวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขค่าเท่ากับ 0.90

สำหรับผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสอดคล้องกันกัน โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 351.77 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ

190 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, (RMSEA) เท่ากับ 0.127 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศาอิสระ (Chi-Square df) มีค่าเท่ากับ 1.851 โดยสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2

Chi-Square=351.77, df=190, P-value=0.00000, RMSEA=0.127

รูปที่ 2 ผลการศึกษา

อภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกพบว่า ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน ประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิคการสอนโดยมีค่าปัจจัยด้านการวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขเท่ากับ 0.90

สำหรับผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง โมเดล โครงสร้างองค์ประกอบการเรียนรู้

อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความสอดคล้องกัน พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 351.77 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 190 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, (RMSEA) เท่ากับ 0.127 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศาอิสระ (Chi-Square df)

มีค่าเท่ากับ 1.851 ดังนั้นในการที่จะให้นักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิกมีการเรียนรู้อย่างมีความสุขนั้น จำเป็นจะต้องมีการอำนวยความสะดวกด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัยแก่ผู้สอนและนักศึกษา ซึ่งสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้นเข้าใจสิ่งที่ยากๆ ได้ดีขึ้น เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล (2554) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาในส่วนปัจจัยการบริหาร ในลักษณะ 3 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยภายนอกสถานศึกษาและปัจจัยภายในสถานศึกษา และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุขนั้นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความพร้อมในด้านต่างๆ กระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เทคนิคการสอนในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ส่งผลให้เกิดความมั่นใจมากยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก พบว่า ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน ประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิคการสอนส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ทางสถาบันควรจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนให้มีความเพียงพอ และทันสมัย เพื่อเสริมสร้างพัฒนาความสามารถทักษะทางคลินิกให้กับนักศึกษา โดยการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้อะไรที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง มีนวัตกรรมสื่อต่างๆ ในรูปแบบที่

หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

ด้านเทคนิคการสอนและวิธีการสอน เป็นสิ่งที่จะช่วยเพิ่มความสนใจ ให้ผู้เรียนได้ติดตามอยู่ตลอดเวลา ทำให้บทเรียนไม่น่าเบื่อ หากนักศึกษาได้เรียนจากประสบการณ์จริงก็จะเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการคิด วิเคราะห์การทำงานอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ทำให้เรื่องนามธรรมกลายเป็นรูปธรรม ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาเห็นคุณค่าการเรียนรู้อย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ในอนาคตสถาบันการศึกษา ผู้บริหารควรศึกษาในประเด็นด้านปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอนและเทคนิคการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ “เก่ง ดี มีสุข” ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: กิดิยูติ บุญเชื้อและคณะ. (2540). ทฤษฎีการเรียนรู้ อย่างมีความสุข ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลัก ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โอเดียนสแควร์.
- ทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล. (2554). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสเรล: สถิติ
วิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ
:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจมาพร อุ้นสุข. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้ซึ่งมี
ความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขต
พื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. ปรินญา
การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการวิจัยและสถิติ
ทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุวภัทร แก้วกล่อม. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหา
การเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเม
ธังกราวาส (เทศร์ฐราษฎร์นุกูล). ปรินญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
การศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ. (2544). การเรียนรู้ซึ่ง
มีความสุข: สารเคมีในสมองกับความสุขและการ
เรียนรู้. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- Bracken.(1996). Bracken B. A. 1992. *Multidimensional
Self Concept Scale*. Texas : Pro-Ed Inc.
- Browne M. W. &Cudeck, R. (1993). *Alternative
ways of assessing model fit*. In: K. A. Bollen&
J. S. Long (Eds.). *Testing structural equation
models* (pp. 136- 162). Beverly Hills CA: Sage.
- Diamantopoulos A. andSiguaw J.A. (2000).
Introducing LISREL. London: Sage Publications.
- Hair J. Black W. C. Babin, B. J. & Anderson R. E.
(2010). *Multivariate data analysis (7thed.)*. Upper
saddleRiver. New Jersey: Pearson Education
International.
- Joreskog Karl G. and Sorbom. (1993). *LISREL 8
Structural Equation Modeling with theSIMPLIS
Command Language*. Chicago: Scientific
Software International.